

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 233/2025-28

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Petra Molnára a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JANÍČEK LEGAL s. r. o., Kominárska 2, 4, Bratislava, proti postupu Správneho súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 4S/43/2024 (pôvodne vedenom Krajským súdom v Prešove pod sp. zn. 1S/61/2019) takto

r o z h o d o l :

- Postupom Správneho súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 4S/43/2024 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietrahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
- Správne mu súdu v Košiciach **p r i k a z u j e**, aby v konaní sp. zn. 4S/43/2024 konal bez zbytočných prietrahov.
- Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie **2 000 eur**, ktoré mu **j e** Správny súd v Košiciach **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Sťažovateľovi **p r i z n á v a** náhradu trov právneho zastúpenia **949,17 eur**, ktorú **j e** Správny súd v Košiciach **p o v i n n ý** zaplatiť právne mu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a napadnuté konanie

- Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 31. marca 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietrahov

podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupmi orgánov v konaniach označených v záhlaví. Zároveň navrhuje, aby ústavný súd prikázal správne mu súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4S/43/2024 konať bez zbytočných prieťahov a priznal mu finančné zadost'učinenie 3 800 eur (ktoré mu majú vyplatiť spoločne a nerozdielne orgány označené v záhlaví) a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sa sťažovateľ správnu žalobou pôvodne podanou 4. októbra 2019 krajskému súdu a vedenou pod sp. zn. 1S/61/2019 domáhal zrušenia rozhodnutia okresného úradu č. OU-KK-PLO-2019/000520-482KG z 13. augusta 2019, ktorým bolo schválené vykonanie projektu pozemkových úprav v katastrálnom území Stará Lesná, obci Stará Lesná, okrese Kežmarok.

3. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 1S/61/2019 zo 14. júna 2022 správnu žalobu sťažovateľa zamietol, proti čomu sťažovateľ podal kasačnú sťažnosť. Najvyšší správny súd viedol konanie o kasačnej sťažnosti od 10. novembra 2022 do 3. júna 2024. V tomto konaní napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil správne mu súdu, na ktorý od júna 2023 prešiel výkon súdництва z krajského súdu. Kasačný súd považoval napadnutý rozsudok krajského súdu za nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, keďže sa krajský súd nevysporiadal s námietkami sťažovateľa uplatnenými v správnej žalobe. Správny súd po vrátení veci aktuálne vedenej pod sp. zn. 4S/43/2024 dosiaľ nerozhodol.

4. Sťažovateľ namieta neprimeranú dĺžku celého konania o schválení vykonania projektu pozemkových úprav v katastrálnom území Stará Lesná, ktoré stále nie je právoplatne ukončené. Domáha sa teda prieskumu celkovej dĺžky predmetného konania, ktoré je potrebné vnímať ako nedeliteľný celok (správne aj súdne konanie) a nemožno ho fragmentovať na jednotlivé parciálne konania, t. j. dĺžku týchto konaní nemožno posudzovať izolovane.

5. Vo vzťahu k dĺžke konania pred správny súdom (pôvodne krajským súdom) sťažovateľ uvádza, že ním podaná žaloba predstavuje bežnú súčasť rozhodovacej agendy súdov správneho súdництва a nemožno ju považovať za právne zložitú. Sťažovateľ žiadnym spôsobom neprispel k celkovej dĺžke konania pred správny súdom. Naopak, bol počas celého konania aktívny a súčinný. Súdne konanie (pred krajským súdom a správny súdom) trvá 37 mesiacov. Navyše, okrem jeho neprimeranej dĺžky bol postup krajského súdu neefektívny, resp. možno ho hodnotiť ako nesprávny, pretože rozsudok neobsahoval dostatočné odôvodnenie. V takomto prípade možno pričítať dĺžku konania pred kasačným súdom krajskému súdu a za dĺžku konania pred krajským súdom považovať 54 mesiacov. Po vrátení veci najvyšším správny súdom je správny súd nečinný už 9 mesiacov.

6. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval a uznesením č. k. II. ÚS 233/2025-14 zo 16. apríla 2025 ju prijal na ďalšie konanie v rozsahu napadnutého postupu Správneho súdu v Košiciach a jeho predchodcu Krajského súdu v Prešove, vo zvyšnej časti ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú. To mu však nebráni zohľadniť celú dĺžku súdneho konania.

7. Predseda správneho súdu sa listom sp. zn. 1SprV/95/2025 zo 7. mája 2025 vyjadril k ústavnej sťažnosti. Z jeho obsahu vyplýva, že žaloba bola podaná na Krajskom súde v Prešove 7. októbra

2019, ktorý rozhodol rozsudkom č. k. 1S/61/2019-708 zo 14. júna 2022 tak, že žalobu zamietol ako nedôvodnú. Sťažovateľ podal 18. augusta 2022 kasačnú sťažnosť.

8. Spis bol predložený Najvyššiemu správneému súdu Slovenskej republiky 10. novembra 2022. Najvyšší správny súd rozhodol o predmetnej kasačnej sťažnosti rozsudkom sp. zn. 5Svk/53/2022 z 25. apríla 2024 tak, že zrušil rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/61/2019-708 zo 14. júna 2022 a vec vrátil Správneému súdu v Košiciach na ďalšie konanie, na ktorý prešla agenda z dôvodu súdnej reformy. Dôvodom zrušenia napadnutého rozsudku bola jeho nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov.

9. V dôsledku zistenia správneho súdu, že ďalší účastník v 4. rade v priebehu kasačného konania (9. januára 2023) zomrel, bol spis predložený 2. júla 2024 najvyššiemu správneému súdu na účel vydania opravného uznesenia, ktoré vydal 15. augusta 2024. Spis po vydaní opravného uznesenia bol doručený Správneému súdu v Košiciach 20. septembra 2024. Opravné uznesenie po doručení účastníkom konania nadobudlo právoplatnosť 8. novembra 2024.

10. Správny súd uznesením zo 7. marca 2025 pribral do konania ďalších účastníkov konania z dôvodu, že po preverení okruhu účastníkov administratívneho konania bolo zistené, že súd v predchádzajúcom konaní nekonal v zmysle § 33 Správneho súdneho poriadku so všetkými jeho účastníkmi. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 15. apríla 2025. Správny súd požiadaval 30. apríla 2025 o súčinnosť správny orgán pri označení všetkých účastníkov administratívneho konania o pozemkových úpravách (350 vlastníkov).

11. Správny súd ďalej vo vyjadrení uviedol, že po zrušení rozsudku vykonáva úkony v zmysle záväzného právneho názoru kasačného súdu, pretože okrem zistenia okruhu účastníkov konania je potrebné opätovne rozhodnúť o návrhu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe a na ten účel vyzval 30. apríla 2025 žalovaného na vyjadrenia sa k návrhu. Poukázal na to, že vec je po skutkovej aj právnej stránke náročná (množstvo účastníkov, rozsiahly administratívny materiál). Preto nie je možné zatiaľ bez vykonania uvedených procesných úkonov vo veci rozhodnúť a akonáhle budú tieto vykonané a vec bude pripravená na prejednanie, správny súd v čo najskoršom možnom termíne vo veci rozhodne.

12. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vec prejednal a rozhodol bez nariadenia ústneho pojednávania, pretože na základe obsahu podaní a vyžiadaných spisov dospel k záveru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

13. Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o tom, či postupom konajúcich správnych súdov v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

14. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

15. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa. Podľa uvedených kritérií posudzoval aj sťažnosť sťažovateľa.

16. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že predĺženie konania je čiastočne spôsobené aj objektívnou skutkovou a právnou zložitosťou veci, pretože predmetom konania je prieskum schválenia projektu pozemkových úprav, ktorý mal výrazne väčšie množstvo účastníkov konania a je technicky a administratívne náročný. Z hľadiska významu predmetu konania pre sťažovateľa ide o štandardný majetkový spor, ktorý nie je obzvlášť prioritizovaný.

17. Správanie sťažovateľa ako účastníka konania je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd v napadnutom konaní nezistil také správanie sťažovateľa, ktoré by významnejšie prispelo k jeho predĺženiu.

18. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu všeobecných súdov v namietanom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

19. Z popísaného priebehu napadnutého konania vedeného krajským súdom vyplýva, že trpel zásadnými procesnými vadami, keďže nekonal so všetkými účastníkmi konania a jeho rozsudok nebol náležite odôvodnený spôsobom predpokladaným zákonom, čo viedlo kasačný súd k jeho zrušeniu. Uvedený postup krajského súdu v konaní nie je ústavne akceptovateľný, pretože ho nemožno považovať za efektívne smerujúci k nastoleniu právnej istoty sťažovateľa. Okrem trvania konania pred krajským súdom preto možno k jeho zodpovednosti pripísať aj predĺženie konania spôsobené kasačným konaním. Pokiaľ ide o postup správneho súdu po vrátení veci, ten možno hodnotiť ako efektívny a riadny. Napriek tomu, že dosiaľ vo veci rozhodnuté nebolo, správny súd vykonáva úkony nevyhnutné pre ustálenie všetkých účastníkov konania a rozhodnutie o návrhu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe v zmysle záväzného názoru kasačného

súdu. Vzhľadom na prechod agendy v dôsledku súdnej reformy však správny súd zodpovedá aj za postup krajského súdu v predchádzajúcej fáze konania.

20. Ústavný súd preto s prihliadnutím na celkovú dĺžku konania a neefektívnu činnosť krajského súdu dospel k záveru, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom a dĺžka konania nie je primeraná. Na tomto základe rozhodol, že postupom správneho súdu (ako nástupcu krajského súdu) v napadnutom konaní bolo porušené základné právo s'ťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

21. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie s'ťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

22. Keďže napadnuté konanie ešte nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd v súlade s čl. 127 ods. 2 ústavy vyhovel návrhu na vyslovenie príkazu konať v napadnutom konaní bez zbytočných priet'ahov (bod 2 výroku nálezu).

III.

Primerané finančné zadosťučinenie

23. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

24. Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci, najmä neefektívny postup krajského súdu, ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadosťučinenia v sume 2 000 eur primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (bod 3 výroku nálezu), a preto návrhu na priznanie finančného zadosťučinenia v prevyšujúcej sume nevyhovel (bod 5 výroku nálezu).

IV.

Trovy konania

25. Úspešný s'ťažovateľ si uplatnil právo na náhradu trov konania.

26. Ústavný súd priznal s'ťažovateľovi fakultatívnu náhradu trov konania podľa § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) v rozsahu tarifnej odmeny za dva úkony právnej služby v roku 2025 (prevzatie zastúpenia, podanie ústavnej s'ťažnosti) a režijného paušálu k nim podľa § 16 ods. 3 vyhlášky. Takto určená suma predstavuje s DPH 949,17 eur (bod 4 výroku nálezu).

27. Priznanú náhradu trov konania je správny súd povinný zaplatiť právnenmu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

28. Podľa čl. 133 ústavy toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. mája 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu